

til at gøre disse Bemærkninger, da jeg finder det mærkeligt, at Rigsdagstidende benyttes til Indføjelser af den Slags, som findes paa Spalte 288 i det ærede Medlem fra Nørresundbys Tale.

Formanden: Folketingsmanden for Randers Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

H. P. Hansen: Ved en Fejltagelse fik jeg ikke Ordet, efter at det ærede Medlem fra Køge (Mads Larsen) havde talt. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at det var mig vanskeligt at forstaa ham (*Mads Larsen*: Saa!). Det var mig vanskeligt at forstaa ham, selv om han siger: Saa! Jeg kunde vel forstaa, om det ærede Medlem vilde forsøge paa i nogen Grad at afdæmpe min Tale, hvis han mente, at jeg havde fremstillet Situationen alt for sort. Det er muligt, jeg har gjort det, jeg tror det ikke, men det beror paa et Skøn; hvis han mener, at jeg har malet for sort, kunde han jo have udtalt sin Opfattelse af dette Spørgsmaal uden af den Grund at tage Afstand fra min Tale, saaledes som han gjorde. Jeg kan naturligvis ikke i en kort Bemærkning gaa ret langt ind paa, hvad det ærede Medlem sagde, men i hans Udtalelser fandtes bl. a. følgende: „En Betingelse“ — altsaa for Husmandsstandens Trivsel — „er, at man ikke gør det sværere, end Tilfældet er, at faa indført Raastoffer, Foderstoffer“. (*Mads Larsen*: Det har jeg aldrig sagt, ikke i den Tale). Det har det ærede Medlem sagt, det skal Fortrykket nok vise. Det ærede Medlem henviste saa Husmændene til Fjerkræhold som en Erstatning for Svinehold og udtalte endelig det Haab, at Prisen paa Smør ikke maatte gaa under de 2 Kr. 24 Øre, som nu er normeret pr. Pund. Man maa altsaa stille Regnestykket saaledes op: Intet Svinehold, men lidt Fortjeneste paa Fjerkræhold — men det kan ikke blive stort —, og for Resten skal man leve af Smørret. Et saadant normalt Husmandssted vilde under de kommende Forhold neppe kunne fodre mere end 2 Køer; jeg antager ikke, man kan regne med, at disse 2 Køer gennemsnitlig kan give over 50 Pund Mælk, det vil sige 2 Pund Smør om Dagen, det bliver 4 Kr. 48 Øre om Dagen, det er hele Indtægten, deraf skal alle Udgifterne afholdes. Jeg tror nok, det ærede Medlem vil indrømme, at det ikke er saa lysende Udsigter, at der er Grund for det ærede Medlem til i alt for høj Grad at tage Af-

stand fra mit saakaldte Sortseeri. Det ærede Medlem erkendte, at han kun kender Forholdene paa Fyn, dertil kommer, at han maaske ikke kender Forholdene blandt Husmændene, idet han jo ikke selv er Husmand. Det ærede Medlem kom i sine Udtalelser gentagne Gange tilbage til, at han haabede og troede ikke, det vilde gaa saa galt, som jeg sagde. Det var alt, hvad han var i Stand til at paavise. Men saa sagde det ærede Medlem endelig som noget, der fuldstændig skulde tage Vejret fra mig, at Husmændene tog ikke mod offentlig Understøttelse. Jeg indrømmer de danske Husmænd alt i Henseende til Selvstændighed og Ulyst til at tage imod Gaver, men det har dog sine Grænser. De danske Husmænd har f. Eks. lært at bruge Alderdomsunderstøttelsesloven, det er virkelig en Lov, gennem hvilken man modtager offentlig Understøttelse, og det er ikke blot Husmændene, der har lært at bruge Alderdomsunderstøttelsesloven, men det er ogsaa Gaardmændene, og det i en saadan Grad, at de meget godt kan lade fremmede forsørge deres Farmødre. Saa bange, som det ærede Medlem tror, er man ikke paa Landet for at tage imod offentlig Understøttelse. Men maaske er det anderledes paa Fyn, Landets Smørhul, end omkring i Jylland, hvor jeg særlig er kendt, specielt nede i Egnen omkring Mariager og Hobro. Jeg kan forsikre det ærede Medlem, at i de fattige Egne der er Forholdet præcist saaledes, som jeg har fremstillet det i Dag. For øvrigt synes jeg, at selv om det ærede Medlem havde ment, at jeg havde malet noget for sort, hvad man er noget tilbøjelig til, havde der dog ikke været Grund til i den Grad at tage Afstand fra det, thi det ærede Medlem kan forstaa, at hvis der overhovedet er Modvillie mod at komme ind paa det, som jeg har ønsket, man skulde komme ind paa, idet jeg fremdrog det, vilde han kun kunne svække Indtrykket heraf, og det har vistnok ikke været det ærede Medlems Mening.

Formanden: Folketingsmanden for Odense Amts 8de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Jensen-Sønderup: Det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Koføed) fremdrog et bestemt Forhold vedrørende Enkebørnsloven. Det drejede sig om et Tilfælde, i hvilket der var nægtet en Enke, som havde 15 Kr. om Maaneden foruden Kost og Bolig. Understøttelse efter denne